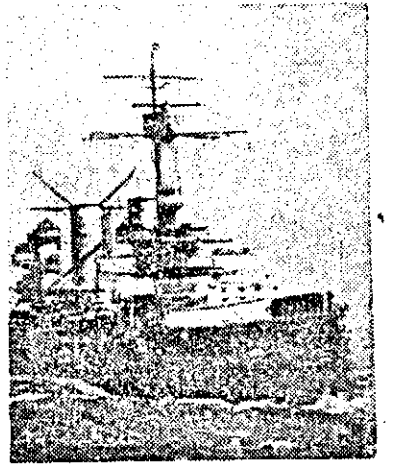

НАРОДЕН ФЛОТ

Чрез мощен народен флот — за свободна и благоденстваща България

ВЕСТНИК НА МОРСКИТЕ НАРОДНИ ВОЙСКИ. РЕДАКТИРА КОМИТЕТ.

Академик Т. Павлов

КОРАБОПЛАВАНЕТО Е ФАКТОР НА НАРОДНО БЛАГОДЕНСТВИЕ

Духовната и материална култура на човечеството е тясно свързана с реките и моретата, по чийто брегове са се зараждали и процъфтявали човешките обществения. Първото си жилище праисторическия човек е построил край река, а културата на древните народи е достигнала най-голям разцвет по бреговете на Нил и Ганг. Мореплавателите на Финикия, Елада и Венеция са носили славата, честа и могъществото на своите републики.

Старите българи също са живяли в постоянен стремеж към моретата и само турското нашествие е прекъснало за векове нормалното развитие на народа ни, като го е откъснало от бреговете на Черно и Бяло морета, за да го прогони в планинските дебри. И все пак, символ на националния ни дух остава тихия шум на окървавената Марица, която се влива в Бяло море.

Последната, най-жестока и най-безсмислена от всички войни, чийто причини трябва да се търсят преди всичко пак в борбите за господство над морските пътища, след като изсуха и изтощи всички жизнено сокове на нашето стопанство, напълно и окончателно унищожил нашият черноморски флот, създаден с държавни, народни средства и предаден на германците от послушни слуги на фашизма. А пътя през Черно море до братския Съветски съюз сега е отворен и чака нашите параходи. Ние трябва да напием всичките си сили, за да построим в късо време един внушителен черноморски флот, защото колкото повече параходи ще кръстосват морето от Варна и Бургас до Одеса, толкова повече стопанството ни ще укрепва и благоденствието на народа ни ще расте.

Но задачите на нашите морски дейтели не се ограничават само в затвореното Черно море. Ако Англия и Америка на няколко пъти в миналото са признавали правата ни над западна Тракия, ако самата ни южна съседка по-рано не е оспорвала тези права, ако мирният договор от Нюй предвиждаше в своя чл. 48 излаз на Бяло море за победената тогава България, ние не можем да се съмняваме, че сега, след като българският народ даде тежки кръвави жертви за разгромяването на фашизма и над света витае дух на справедливост и демократичност, на свобода и самоопределение на народите—ще бъдат правата ни погазени и населяваната от българи западна Тракия откъсната от Отечеството и оставена под чуждо владичество. Не ябълка на раздор и огнища на нови войни ще създават тези, които уреждат картата на света, а условия за международно сътрудничество, стопанско процъфтяване и културен прогрес. Никой до сега не е отричал, че за България първото и основно условие в това отношение е излаза на Бяло море.

Г-н Бърнс заяви, че Америка желае да търгува с България, дори преди да бъде сключен мир, а г-н Джон Мак занесе в Лондон спонтанното желание на целия български народ да се доближи, да се сприятели с английския народ. Защо тогава ще ни се от-

казва да се отвори зазданата, на собствената ни земя врата и не ще ни се позволи да дадем на света излишниците от нашето земеделско производство, както и да приемем една, макар и скромна част, индустриалното производство на западните страни. Фашистите бяха направили от България един пазар за немската индустрия и то не от последно значение. Но транспорта на един вагон стока от централна Германия до София струва много по-скъпо отколкото от Ливерпул до Беломорските пристанища. А който дойде да ни продава в Дедеагач, той ще намери и какво да купи от нас. Нашите пулпове се ценят в Англия, а нашите тютюни са златна валута, еднакво тежка навред по земята.

Ето, затова наше пристанище и за тази наша бъдеща търговия нашите моряци трябва от сега да напнат сили и да обмислят, организират и подготвят един голям търговски флот, който не само ще трябва да стои на подobaваща за отечествено-фронтиска България висота, но ще бъде от решаващо значение и за нашето стопанство. Колкото и да е индустриализирано и шето земеделие, колкото и да е увеличаване добива на земята ни, ние не ще бъдем богата страна, ако сами не изнасяме нашите стоки, а чакаме чужденци да дойдат да ги вдигнат от къщата ни. Нашият селянин е беден, защото чака търговеца да дойде у дома му и да ограби труда му. Ако ние пренасяме произведенията си на собствени параходи до международните пазари, не само не ще позволим чужда експлоатация на труда ни, но ще създадем един нов, съществен приходоизточник за увеличаване националния ни доход. Нашата южна съседка гради стопанството си главно на мореплаването. Други малки страни, като Белгия и Холандия са първостепенни държави благодарение на добре развития си търговски флот.

Корабоплаването, речно и морско, е високо изкуство и заедно с това един от най-важните фактори в стопанския живот на дадена страна. Ето защо то трябва да бъде държавно, както и целият останал транспорт. Това особено се налага у нас, не само поради характера на отечествено-фронтиското ни стопанство, но и защото у нас сега предстои да се създава търговски флот, за който цел са необходими огромни средства. Не може, както в миналото, държавата да отпуска субвенции на частни дружества, които в последствие да предават параходите си за унищожение на германците. Само държавата е в състояние бързо да закупи и построи необходимите параходи, да разширява и построява докове, работилници, пристанища и т. н.

За тази предстояща голяма дейност ние имаме отлични моряци, но те съвсем не са достатъчни. Както Съветския съюз можа да създаде мощна авиация, защото тамошната младеж масово преминаваше авиационни школи, така и нашата младеж трябва да даде един голям морски кадър. Детски домове, почивни станции, морски училища, трябва да се организират по крайбрежията и през тях да преминават десетки хиляди младежи. Така ще се създаде поколение, което „вятър и бури не плашат“, което ще израсте физически и духовно по-високо, защото солената вода и слънцето закаляват организма, а безбрежната морска шир запалва стремежа към големи и силни дела, разширява умствения кръгзор, освобождава душата от дребнав личен егоизъм и възпитават най-благородни другарски чувства. Такова поколение ще даде достойни мореплаватели, които ще обикалят далечни страни, за да създават благоденствие на Родината.

ПРЕСТАНА ДА ТУПТИ ЕДНО ВЕЛИКО СЪРДЦЕ

Михаил Иванович Калинин е роден в Тверската губерния (сега Калининска област) през 1875 год. На 18 годишна възраст той напуска селското си семейство и постъпва на работа в металургическите заводи „Старият арсенал“ и „Путиловски“, като шльоосер.

Жестоката експлоатация на работниците от господарите, страданията и неволите на трудящите се, връзват дълбоко пе-

чата на възмущението в чистата му младенческа душа. Той постъпва в нелегалните работнически кръжоци и с революционен жар работи против царизма, полицейщината и капиталистическото властие. Деен съучастник е на Ленин, заедно с когото организират и просвещават работничеството.

Заедно с Ленин и Сталин той създаде комунистическата партия и осъществи пролетар-

ската революция. В новата Съветска държава Калинин е един от видните ръководители. По предложение на Ленин в 1922 година, той става председател на Изпълкома на Съветския съюз, а в 1938 година бива избран за председател на най-висшия държавен орган—президиумът на Върховния съвет на С.С.С.Р., а от Великата октомврийска революция е член на политбюро на В. К. П. (Б).

Михаил Ив. Калинин е близък до сърдцата на съветските

хора. Любимец на селяните, той често е бил канен на селски тържества и при спорни въпроси в селата, са викали специално него да ги разрешава. Всеки ден пред работния му кабинет, стотици селяни с важни мисли са чакали ред да влязат при него. „Селският човек“, така са го назовавали народните маси.

На много, много трудящи се съветски люде: политици, професори, работници, селяни и др. Калинин е украсил гърдите с

9-й ЮНИЙ 1923 ГОД.

Преди 23 години, чрез ношен преврат, бе свалено законното правителство на земеделския съюз и установена властта на фашистко-реакционната групировка от нашата буржуазия, начело с кръволака Цанков.

9-и юний 1923 год. е черна, позорна дата в нашата политическа история! 9-и юний е един повратен момент в развитието на нашата страна! Поради това, деветоюнския преврат представява и днес не само исторически интерес. Въпреки изминатите 23 години от това събитие и въпреки наличието на отечественофронтиска България, която тури край на фашисткия режим и се бори за ликвидация на всички фашистки остатъци, това събитие дръждава да има за нас, за всички честни и истински демократи и патриоти, за целия Отечествен фронт и за нашата страна, дълбоко практическо значение.

Страданията на българския народ, позорът и безчестието, с което бе покрито българското име до 9-и септември 1944 година, когато нашата страна стоеше в един лагер с най-злите врагове на славянството — хитлеристките бандити, когато България беше превърната във военна база на тези бандити и бяха поставени на карта нейните събини, водят своето начало от 9-и юний.

Държавният преврат на 9-и юний, независимо от намеренията на някои от неговите участници, издигна на сцената най-реакционните сили в нашата страна, които за втори път ни включиха в орбитата на германския империализъм.

Цели 21 години българския народ пъшкаше под гнета на фашистката реакция. Цели 21 (Следва на 2 страница)

ордени на труда и провъзгласил за герои на социалистическия труд.

Неуморим работник на съветския строй, той даде всичките си сили на голям държавник, за преуспяване делото на социализма.

През Отечествена война, макар и сериозно болен, той даваше много, за организиране борбата против врага.

Сега, когато всички съветски граждани, ръководени от мъдрите си водачи, на чело с великият Сталин, строят разрушената си Родина, грядат утешното щастие и благоденствие на поколенията и създават още по-мощна и велика Съветска държава, Михаил Иванович Калинин склопи за винаги очи!!!

Загина един революционер, държавник, голям демократ и велик славянин!

Съветските народи се кланят пред тленните ти останки, а светът пред паметта ти!

Спи спокойно! Делото на което си дал петдесет години от живота си, делото на Ленин-Сталин, подето от младото поколение в света, ще пребъде!

Вечна ти памет!!!

Лейт. Койнов

ИЗ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЕ

КЪМ ОТЕЧЕСТВЕНОФРОНТВСКИЯ НОВОБРАНЕЦ

Вие, драги млади моряци, пристъпихте прага на флотската казарма със съзнанието, че сте чедра на нашия свободолюбив народ, достоен за пошастлив поминък. Големи са грижите на отечественофронтвската власт към родната казарма, която трябва да затвърди във вашето съзнание новия отечественофронтвски дух. Ако войника побеждава в боя със своето умение да владее до съвършенство оръжието, което управлява, то също така, за успеха в боя, е особено необходимо, боеца да притежава висок боен и патриотичен дух. Духът му е оная сила, която го води с крилата на орела срещу врага на народа му. Ние българите при отечественофронтвската ера, трябва да знаем какви са нашите чисти български интереси. Да ги изучим и тогава тези интереси, които ние сме готови да браним, ще ни издигнат до нивото на една армия, както силна със своите бойни качества, така също, силна и със своя патриотичен дух.

Вие всички добре знаете, че създател на Отечества фронт е нашия голям патриот Георги Димитров, който още в 1933 г. в Лайпциг—Германия, като подсъдим, прослави името на нашия народ. Вие знаете също, че Георги Димитров е антифашист, че той от дъното на душата си мрази фашистите и води през целия си живот борба с тях.

Първото нещо, което трябва всеки млад моряк да обикне, това е нашия народ; да го обича така, както го обича Георги Димитров!

Второ нещо е, всеки млад моряк да се научи да мрази фашистите и да води борба с тях така, както ги мрази и води борба с тях Георги Димитров!

Третото нещо, което трябва да знае всеки моряк е, че на Балканския полуостров живеят два славянски народа: нашия—българския на Георги Димитров и югославския на маршал Йосип Броз Тито. Всеки млад моряк трябва добре да разбере, че е необходимо нашите два народа да живеят във вечна дружба помежду си и, че така те ще станат непреодолима сила. Всички трябва така добре да разберем това, както добре го разбират Георги Димитров и маршал Тито.

Четвъртото нещо—което младия моряк трябва да знае е, че най-добър и верен наш защитник и покровител е братският Съветски съюз и неговата непобедима Червена армия, която победи международния фашизъм, чийто главатар бе германският хитлеризъм и с това спаси много големи и малки народи, в това число и нашият, от заробване. Ние трябва да знаем това най-добре, както най-добре го знае Георги Димитров!

Когато разберете добре тези четири условия, драги млади моряци, вие ще станете истински синове на нашия народ, който ви поверява своето оръжие, за да го овладеете и един ден, ако потрябва, с него да браните Родината срещу враговете на нашия народ. Когато разберете добре тези четири условия, вашият отечественофронтвски дух ще бъде на най-голямата висота.

Бъдете достойни синове на своя народ!

Научете се да различавате и биете враговете на народа!

Да живее Георги Димитров!

Да живее борбата против фашизма!

Да живее дружбата между България и братска Титова Югославия!

Да живее вечната дружба на нашият народ със Съветския Съюз—нашия двоен освободител!

Да живее България!

Да живее младият моряшки Отечествоно-фронтвски набор!

Тютюнджиев

БРЕГОВИЯ ПОЛК—ВАРНА

С идването на младия набор в полка, започна се една всеобхватна, военна и политикоморална подготовка. Често повдигнатите въпроси от войниците, при беседи, които се разглеждат по учебния план, в прегледите и отговорите по тия въпроси от О. З. П. В., дават указание, че действително има голяма заинтересованост, както по военната подготовка на набора, така и за една правилна и действителна ориентировка по отношение на събитията в нашата страна, а така също и във от нея.

Наред с занятията на младите войници, има такива с офицери и подофицери. Пред същите се изнесоха беседите:

„Националният въпрос и българските национални идеали“ от О. З. П. В. капитан Михов и „Монархията“ от подполковник Камберов. Участието на голяма част от началствувачите лица по разясняване на въпросите, допринесе да се оформят определени разбирания по тия основни въпроси, относно българските национални идеали и монархията у нас.

Само с активно участие и разясняването на възникналите въпроси, може да се създаде интерес към беседите и оформяването у всеки честен военноморски служащ верен поглед към нещата.

к. п. Анастасов

9-й ЮНИЙ 1923 г.

(продължение от стр. първа)

години фашистката реакция се намираще върху постоянно действащия вулкан, който изригна с пълна сила на 9-и септември 1944 г., за да затвърди народната О. Ф. власт.

9-и юний 1923 г. е едно постоянно предупреждение срещу всички помисли и опити за разкъсване съюза между работници и селяни. 9-и юний е един добър урок за нашата армия, която в ръцете на недоволния команден състав, биде използвана срещу собствения си народ.

И днес помислите и опитите на реакцията са, да разкъсат цементираната с толкова кръв съюз между работници, селяни, трудова интелегенция и патриотично воинство! И днес, както преди 23 години се говори за „нечуван терор“, за „произволи на властта“. И днес плашат с революцията която комунистите готвели! Но целта както тогава, така и днес, е една и съща: да се злепостави правителството на народа—тогава на земеделския съюз—днес на Отечества фронт. Но днес това не ще им се отдаде вече! Горчивият опит учи: **никога разделени—винаги заедно**—такава е главната поука за работниците и селяните от деветоюнския преврат.

НАШИЯТ ЖИВОТ

В Народното военно-морско училище кипи усилена крайгодишна учебна работа. Възпитаниците са изправени пред края на втората отечественофронтвска учебна година. В продължение на девет месеца ние учихме по новите установени от народната власт програми и методи и сигурно напредвахме в науката, която ни води към утрешната ни специалност.—Сега ние, след завършването на теоретическата подготовка, ще започнем летното, практическо обучение.

Заедно с учебната програма, през тази година, ние преминахме един добър и системен курс по политическа подготовка. Често ние слушахме избрани беседи по политически и обществени въпроси, доклади и др. от наши възпитатели и преподаватели. Така например, в сряда 5. VI т. г. пред нас говори инструкторът при Щаба на III армия, др. майор Дерменжиев на тема „Парижката конференция“, в която беседа бяха разгледани пред нас последните политически събития.

Редом с това върви и спортната подготовка на възпитаниците. Разните екипи се готвят за предстоящите състезания.

Ние—възпитаниците на Нар. военно-м. училище сигурно вървим напред, в нашата подготовка за утрешна служба на народа.

Възпитаник

ОТРАЖЕНИЕТО НА РЕКОЛТАТА ВЪРХУ ПОЛИТИЧЕСКИЯ НИ ЖИВОТ

Миналогодишната лоша реколта и паралелно—оскъдицата която я последва, даде коз в ръцете на нашата опозиция и тя почна по-смело да предявява своите гадни претенции. Тя използва особено материално недоволения селянин, като пръсна своите платени агенти навсякъде, където тези неуморни труженици, с непосилен труд изкарват своя корав къшей хляб. И там, съсквайки като отровни змии, те търсеха измежду трудовия народ хора, които, по всякакъв начин да подкрепят тяхните интереси.

Нека си признаем, че въпреки нейната несполука, все пак в някой хора се разколеба доверието към О. Ф. правителство и почнаха с недоверие да гледат бъдещето на възобновена България.

Слаби, много слаби се оказаха тези, инак, честни люде. Тежката безплодна година може да сломи тяхния дух. Ние можем само да съжаляваме такива като тях, а не да ги мразим. Лошото им материално положение вследствие природното бедствие—сушата, на кара тези хора да не могат да виждат правилно нещата. Именно това използва нашата опозиция.

Но...за нейно нещастие, тази година не ще е така. Хубавите проливни дъждове, що паднаха още от рано, подсириха бързото растене на житните

култури и със сигурност можем да кажем, че гъзгодишната реколта ще бъде не добра а отлична. Тава може само да ни радва, защото материалното благоденствие на нашия трудов народ е гаранцията за закрепване устоите на младата ни държава. Материално задоволения ни народ, по-лесно ще вземе присърдце всички реформи, които се провеждат от нашето правителство.

Добрата реколта ще ни позволи да се откъсим един път за винаги от всички лишения и негоди и целия наш народ ще си откъдне спокойно, като почне постепенно да забравя всички онези години на нищета и мизерия. Тези непосилни години ще останат като факт в историята и трудовия ни народ, ентузиазизиран от реформите преведжани от О. Ф. власт, ще работи къртовски за новото и просто ще забрави черното минало.

Ще се засрамят от слабостта си и всички тези, които и днес още, под една или друга форма, изказват своето неодобрение към народната ни власт, слушат и вярват на лъжливи думи на нашата реакционна опозиция.

Добрата реколта ще окаже благотворното си въздействие върху политическия разтеж на българския народ.

Моряк

М. Чарний

ЛЕЙТЕНАНТ П. П. ШМИДТ

(40 години от неговата смърт)

Преди 40 години в мъглата утро на 19 март 1906 година бяха разстреляни по заповед на царските палачи на пустинния и мрачен остров Брезан, намиращ се недалеч от Очаков, лейтенант Шмидт, старшия баталер Частник, командора Антонеско и машиниста II разряд Гладков.

В течение на шесте месеца предшествващи този черен ден, името на Шмидт и на неговите революционни другари били в устата на цяла Русия. Пламенен пропагандист на народната свобода, избрания от Севастополските работници за техен „пожизнен депутат“, герой на революционното движение на кръстоса. „Очаков“, Шмидт, стана един от най-популярните дейци на революцията от 1905 год.

Известно е, че теоритически разбирания на Шмидт, не са били особено ясни. От млади години той се е интересувал от обществените проблеми и в търсене на отговора на „мъчителните въпроси, за разрешението на които настоявало оскърбеното му чувство за правда и справедливостта“, дошел до убеждението, както той е писал в „пълната и стройна научност на социализма като неизбежна форма на държавния строй“.

Но той не се е записвал в никоя партия, твърде вероятно е, че причина за това е била и неговата моряшка откъснатост, прекарал е повече от 10 години почти без прекъсване в далечни плавания и за него би могло да се повторят думите на Ленина, казани за писателя Синклер, че той е бил по-скоро „социалист по чувства“. Но затова пък какви силни и благородни чувства!

Син на контр-адмирал, дворянин, офицер от царския флот, Петър Петрович Шмидт се яви като продължител на традициите на ония най-добри офицери от царска Русия, свободолюбивите подбуди на които така ярко се проявиха още в началото на миналия век в движението на декабристите. Едва що получил, след завършването курса на Морския корпус, първия офицерски чин, Шмидт си отива в отпуск до-

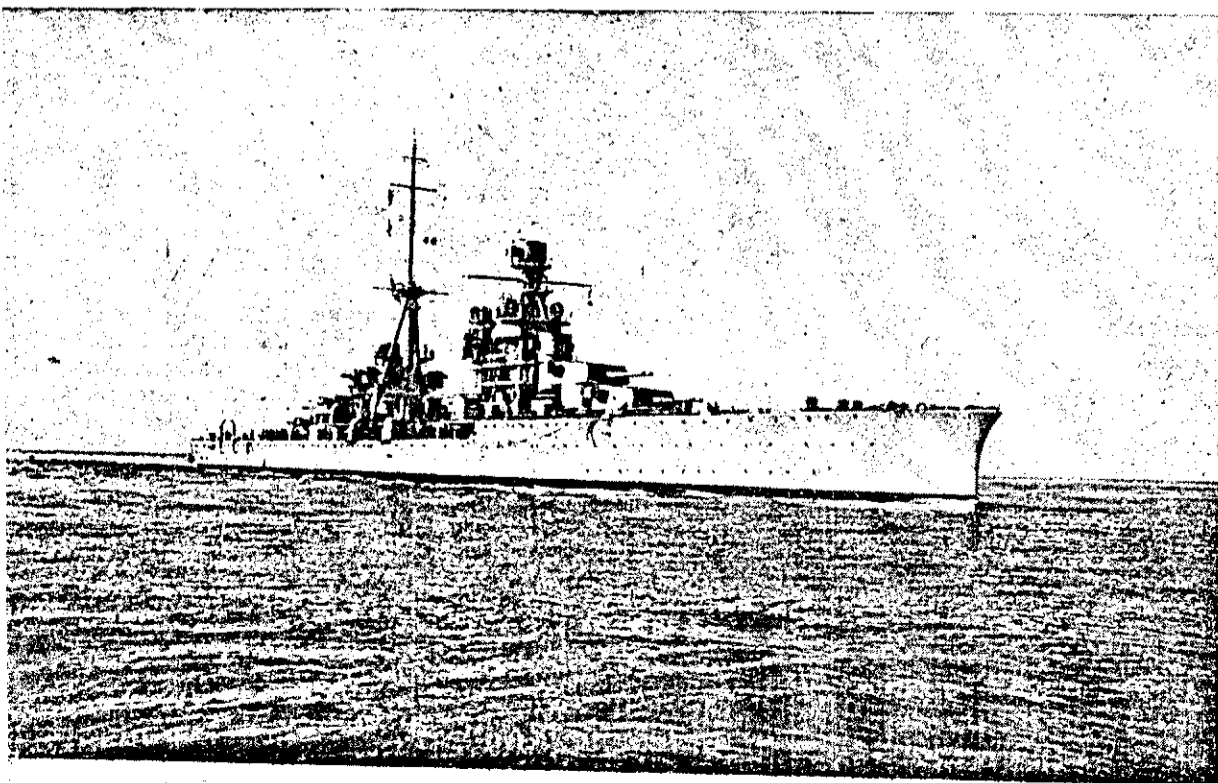
ма и постъпва на работа в завода за земеделски машини, за да може да се опознае по-добре с работниците. Това било една не съвсем обичайна постъпка за офицера от това време. Но младия Шмидт вече отдавна се бил убедил, че между официалната царска Русия и руския народ лежала непроходима пропаст, а той искал да служи на народа—на Родината си.

Желаейки да бъде по-близо до народа и по-далеко от тъпите царски слуги и чиновници, той напуснал военната служба и преминал в търговския флот. Тук той се проявил като обрзозван капитан и другар на моряците, сам безстрашен моряк, чийто знания и силна воля не един път са спасявали в трудни минути и кораба и хората от гибел. Войната с Япония върнала Шмидта през 1904 година във военния флот.

Патриот, мечтаещ още от млади години за подвиг в името на Родината, той моли да бъде изпратен в далечния Изток. И като умен офицер, оценил цялата престъпна бездарност на царскокрепосническия режим, той виждал, че този режим може да доведе само до позор. Още преди Цушимската трагедия Петър Петрович Шмидт, писал в писмата си до свои близки хора, че нечакано хубаво от развитието на военните действия и с болка говорел за това, че царските сатрапи са готвили флота не толкова за война, колкото за паради.

Шмидт се издигал и до обща критика на авантюристичната политика на царския режим, която водела към горчива разплата, към стотици хиляди напразни жертви.

(Следва).

СЕВЕРНИЯТ МОРСКИ ПЪТ

От И. Фрейдин

На тъмносиния бархетен фон на безоблачното нощно небе свети яркия облик на съзвездие „Голяма мечка“—по гръцки „Арктос“.

По името на това съзвездие, разположено на северната част на небосвода, назовавали крайния север на земното кълбо Арктик.

Арктика—полунощна страна, края на мраз, многомесечната нощ, постоянни ледове, виелици и снегове—отдавна привлича към себе си вниманието на волевите и предприемчиви люде.

Северният ледовит океан, миещ бреговете на Европа, Азия и Америка, се явява привлекателен и прав морски път от Европа за Тихия океан, към източните брегове на Азия и западното крайбрежие на Америка.

Големите сибирски реки: Об, Енисей, Лена и много други, носят своите води през дебрите на Тайгата и блатата на тундрите на Севера. Пътят към устията на сибирските реки минава през ледовете на полярното море.

Природата на Севера е сурова, но богата. Злато, платина, олово, никел и други редки метали, въглища, нефт—всичко това се таи в недра на Арктика. В морските заливи и устията на реките има много риба от ценни видове, а в Тундрите—много диви и ценни кожи зверове. За да се овладее понастоящем богатствата на Арктика, е нужно да се прокара най-краткия път към него, а той лежи през Ледовитото море.

Въздушните маси над Северния ледовит океан са силно охладени. Леденещото дихание на Арктика изпраща мраз и виелици, дъжд и мъгли далеч на юг. Не току така Арктика носи прозвището „Кухненско време“.

Крайния север, Арктика, полярните страни и Ледовития океан, могат да имат голямо значение и играят все по-нарастваща роля в световната наука и народното стопанство. Особено голямо е тяхното значение за нашата Родина, обрната на север на хиляди километри пространства (от Мурманск до залива на Провиденцието—6,243 км.).

През Северния ледовит океан преминава прекия морски път, от Европа за Далечния изток. Не случайно, първо място сред държавите по използването на Арктика заема Съветския съюз, и преобладаващо място сред полярните изследователи всякога са заемали храбрите и самоотвержени, упорити и издръжливи руски хора.

Завоевателят на Сибир, Ермак Тимофеевич проникнал в басейна на многоводния Об. Казаците се спуснали на лодки и излезли в Обския залив по който се добряли до реката Таз, в изчезналия в последствие град Мангазей, за злато „клящото държавно наследство“, за кожи—валутата на Московската държава.

След излизането на русите на Енисей и Лена, се започнали плавания по Арктическото море между устията на тези реки. Историята запазила имената на казака Ребров, десетника Елисей Буз, които със своите другари смело се впусkali в плаване по студентите вълни, покрай плаващите ледове в Лаптевското и Източно-сибирско морета, разпространявайки руското влияние все по-далеч в дълбочината на Сибирските простори, в районите на световния полюс на студа, по бреговете на Ян, Индигирка, Кольом и др. сибирски реки.

Когато неспокойните чергари на Семена Дежнева преминали, изкачвайки се по мря-

ните каменни стени и островърхи скали на крайните източни околности на Азия, русите станали стопани на цялата северна Азия, от „каменния пояс“ на Урал до Източния нос, когото в миналото назовавали нос на Дежнева. Но борбата за северния морски път едва започнала.

Горещ поборник за този път застанал първия учен, потомъкът на северните крайморци—Михаило Ломаносов.

Когато желаният път по Северния океан на изток се открие писал той, тогава свободно ще може да се укрепва и разпространява руското могъщество на Изток.

Обаче, едва след сто и петдесет и няколко години по-късно, след като били написани тези редове, започнали да се осъществяват идеите на техния автор.

За победа над ледовете били необходими специални кораби—ледоразбивачи. В края на миналия век било построено първото мощно оръдие за борба с ледовете: бил построен първенецът, сега пращан в руския мощен ледоразбивачен флот, ледоразбивача „Ермак“. Инициаторът за неговата постройка бил горещият патриот и поборник на идеята за северния морски път, адмирал Макаров.

Непосредствено до първата Световна война, безуспешно продължавали опитите за преминаване през ледовете на изток, с едно плаване, преминавайки през недостъпния, макар и формално открит от американеца Пири—Северен полюс.

Във вечно замръзналата земя на Рудолфа на 900 км. от полюса, почива тялото на самоотвержения рибарски син, полярния изследовател Георги Седов, стремил се към полюса въпреки всички препятствия.

Всред ледените полета на източните части на Карско море се губят останките на изследователя на „Нова земя“—Владимир Русанов и неговите другари, опитващи се да се доберат до Северния морски път на Изток.

Много кораби издраскали своите бортове в полярните ледове.

Равнодушието на царското правителство, несвършенството на техническите средства и научната неподготвеност, обрекли на гибел талантливите изследователи.

Така продължавало до тогава, до като Октомврийската социалистическа революция не освободила всички таланти на народа и не отдала цялата мощ на държавата в покорение на природата.

Още с първите дни на съществуването на Съветската власт, Владимир Илич Ленин обърнал внимание върху завладяването на Арктика.

Вече в първите години на съществуването на Съветската държава, в 1918 година, по указание на Ленина, започнали научните работи в полярните морета и организацията на корабоплаването в Карското море. В 1920 година бил създаден Арктически научно-изследователски институт, придобил световна слава като център на научните мисли по въпросите за Севера.

От тогава, научната и стопанска работа в Арктика не престанала.

Проведени били редица географски експедиции. Открити били островите Виза, Исаченко, Воронин и др. Нанесен бил на картата архипелага „Северна земя“. Изследвано било морето, построена била мрежа от десетки полярни станции, в които се водят редица научни наблюдения по протежение на цялото арктическо крайбрежие и острови.

Най-голям триумф на съветската наука била работата на научната група под ръководството на Иван Димитрович Папанин, която се спуснала върху движещ се ледник от района на северния полюс до Гренландия.

В резултат на това легендарно пътешествие били, опровергани много неправилни научни представи и изразена обективна научна истина за природата на Централния Арктик.

След това през Централния Арктичен басейн, носейки Съветското-Сталинско знаме, преминал ледоразбивача „Седов“, превърнат в плаваща научна станция.

Двадесет и пет години научна работа в Арктика, дали възможност да се разберат основните закони на неговата природа и позволили да се строи стопанска работа на твърда научна основа. Наред с научната вървяла и огромната практическа работа по превръщането на Арктическото море в транспортни магистрали.

Най-напред било завладяно Карско море. Ежегодно през него преминават, започвайки от първата петилетка, десетки кораби от Енисей и в Игарка за експорт на Сибирските гори.

Същевременно се движат кораби от Владивосток за устието на Кольом.

Така били завоювани западните и източни подстъпи за създаването на Северния морски път.

Към края на първата петилетка били създадени необходимите условия за завладяването на Северния морски път по цялото му протежение.

По поръчение на другаря Сталин, разрешаването на тази историческа задача било възложено на експедицията с ледоразбивача „Сибиряков“, която тръгнала през есента на 1932 година от Архангелск.

За пръв път в историята, кораб преминал Северния морски път в едно плаване. Това било блестяща победа и начало на тежък труд.

По указания на другаря Сталин, най-добрите полярници започнали непрекъснатата и упорита работа по завладяването на Северния морски път и превръщането му в нормално действаща магистрална връзка с Далечния Изток.

В центъра на Карското море, на брега срещу входа на Енисейския залив било построено пристанището Диксон със солидни пристанищни постройки.

В Лаптово море, в един от безчислените ръкави на делтата на р. Лена, върху губещите се далеч зад хоризонта хълмове, се разполагат складовете, магазините и жилищни домове на пристанището в залива Тикси. В изумрудените води на живописният фиорд се отразяват кораби, заминаващи за крайното северо-източно пристанище на С. С. С. Р.—Провиденцието.

Над ледовете кръстосват в небесните простори сребристи водосамолети по ледовото разузнаване. Всред ледените полета тежко се движат черни—с низки изпъкнали бортове големи двутръбни параходи. Това са мощните съветски ледоразбивачи—„Сталин“, „Каганович“ и „Микоян“. По каналите проправени между ледовете от ледоразбивачите следват кервани от транспортни кораби с товари.

Работата на съветските хора в Арктика доказва на целия свят научната плодотворност на болшевишката организационност, настойчивост и упорство в постигането на целите, силата на Съветската държава, гениалната прозорливост на Сталинската мисъл, направляваща и вдъхновяваща работата на полярниците.

Преведе от руски: К. Ц.

ВОЙНАТА НА НЕРВИ

Всекиму е известно, че преди да нападнат с оръжие човечеството, Хитлерските разбойници откриха срещу него една ожесточена война на нерви. Служещи си с лъжи и клевети, тази подготвителна война на нерви имаше за цел, да разложи единството, да парализира волята и да убие съпротивителната сила на народите, които трябваше да станат жертва на фашисткото разбойничество. Не може да се отрече, че въпреки крайния резултат, тази игра на Хитлер даваше поне в първо време известен резултат.

Сега вече Хитлер го няма, но някой в света продължава неговото дело и продължава да върви и в целите и в приюмите там, където стигна кръволака. Това разбира се, е неговата работа, а нашата работа обаче е, поучени от горния опит, да не допуснем да се повтори историята, защото независимо от нейния край, разносните са твърде неизносни.

Ние сме свидетели, че някои водят война на нерви против мирния свят. Това става навсякъде, става и у нас, става даже и у нашият флот.

Враговете на нашата страна се стремят да разложат единството на народа и неговата вяра, воля и сила. Прави се всичко възможно с простени и непростени средства, с лъжи и клевети, да се убие вярата в настоящето и бъдещето на нашия човек от народа; да се обезвери и обезволи, особено войската и нейния офицерски състав. Казано направо, стреми се да се направи армията ни безсилна. Целта е много прозрачна.

И като най-изпитано средство за това, е обезверяването и смушаването на офицера. Внушава му се, че той е временно в армията, че каквото и да прави, него ще го изгонят от там, защото му нямат вяра, че даже и да го оставят там, но това ще бъде с цената на обезличаването му, че в края на краищата, нашата армия няма никакво значение, пред огромните сили на ония които не ни харесват, и когато те поискат, ще ни унищожат. Че при тези условия, в които е поставена България, всеки, който работи за нейната сила, за заякчаване на армията и единство-

то на българския народ, ще отговаря на своето време пред Чърчиловци и техните зелени и черни агенти тук, у нас и за това, по-добре е да не прави нищо, та да няма нищо за което да го съдят.

Всеки ден, всеки час, всяка минута, върху нашия офицер падат все нови лъжи и „приятелски“ съвети. Това всичко не може да не го дезориентира и накърни неговата воля. Той маха с ръка и безволно се оставя да бъде влачен от течението на тая зловредна миязма, която умее да нашепва примамливи обещания и да пее опиващата песен на сирените, а в същото време, да нарисова пред смутения ви поглед страхоитите на неизбежния ад. Резултата е известен.

Наистина трябва силна воля, трябва мъжко българско сърдце, трябва чиста и свята всеотдайна любов към своя народ; бистра, честна българска мисъл, за да се устои на тези сирени.

България е и ще пребъде!

Никога в нашата история интересите, целите и задачите на нашата народна армия не са се покривали така пълно с тези на самия народ, както това е днес, в нашата Отечествено-фронтиска България.

Никога до сега България не е имала такава нужда от честни, смели нароенд командири-офицери, както това е днес. Никога България не е обичала своите офицери повече, както това е днес, в Отечествено-фронтиска България. Българският народ има здрави нерви, неговата армия и неговите народни командири, челниците на неговата въоръжена сила, ще излязат с чест от тази битка, в която огънят на куршуми, снаряди и бомбата е заменен с поразяващата душата, честта и съвестта зловонна, разложителна гнилох на лъжата, клеветата, мрачните пророчества и омайващите серенади на „загрижените приятели“.

Отечеството има нужда от цялото сърдце, цялата душа, от всичката кръв и чест на своите офицери. Те са длъжни да му ги дадат в упорита работа и всеотдайна служба за възпитание на неговата патриотична и героична армия!

Те ще ги дадат!

ПЪРВИЯТ ЛЕДОРАЗБИВАЧ

Известно е, че през зимата водите на северните морета замръзват и се сковават в лед, поради което корабоплаването по тях се преустановява. За разчупване на леда в тия морета и улесняване на корабното движение, създадени са специални кораби—ледоразбивачи.

Един от първите руски ледоразбивачи е „Ермак“, построен по проектите на адмирал Макаров, който сам разработил всичките му подробности и чертежи.

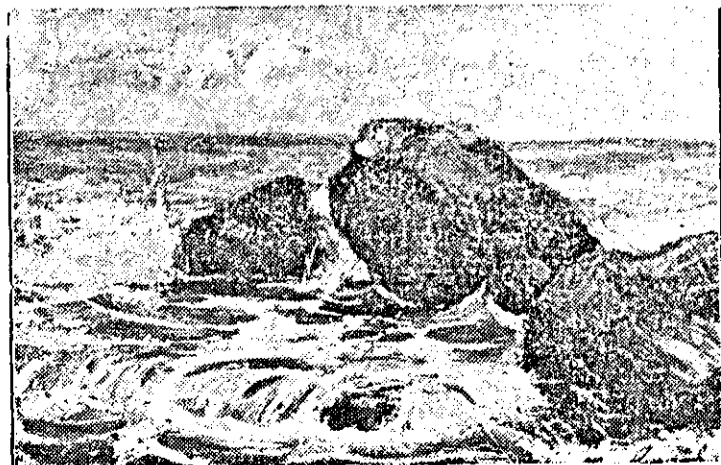
Ледоразбивачът бил построен в английската корабостроителница Армстронг, с парични средства, събрани от Сибир. За първото изпитание на кораба, адмирал Макаров решил да пресече покрития с

дебел леден пласт Фински залив в Балтийско море.

В началото на март 1896 г. „Ермак“ с намиращия се на него адмирал Макаров, отплувал от Англия.

На 14 март, на изток от Ревел ледоразбивачът срещнал ледено поле и със скорост 15 мили, разчупвайки леда, успял да си пробие път.

На 17 март сутринта, посрещнат от ликуващия народ, „Ермак“ пристигнал в Кронщадското пристанище. За означаване това първо пресичане на покрития с лед Фински залив, „Ермак“ бил посрещнат с топовни гърмежи и гържествения звън на църковните камбани.

Народен флот

ПОКЛОН ПРЕД ВАС, ГЕРОИ!

На 20 май т. г. в изпълнение на отечествения си дълг, на полето на честа, загинаха нашите скъпи другари миньори: санитарния подофицер **Димитър Георгиев Беров**, кандидат подофициера **Нейчо Василев Енев** и отборника **Петко Петров Гетов**.

Те не пожалиха живота си, защото всецяло бяха предадени на своя народ, служиха му с всеотдайност, въодушевявани с младежки жар и ентузиазъм за извоюване на повече материални блага и светли бъднини на нашия изстрадал, но героичен и труден народ. Браздейки смело водната шир, беззастъжничавки коварните мини, те изпълняваха високо хуманната задача, да осигурят безпрепятствения морски трафик, съединителното звено на нашата Родина с външния свят и най-вече с братския Съветски съюз. Те се бяха всецяло отдали в общия стремеж за мирното строителство за извоюване благосъстоянието и възхода на нашата прекрасна Родина.

Поклон пред вас, герои, които дадохте най-скъпото — живота си, в изпълнение на своя дълг, за благоденствието на съплатата ни Родина!

Пред вашите безжизнени те-

СМЕЛИЯТ МИНЬОР

На 5 метра от брега, лежаща на плиткавина, се намираща мина, откъсната от минното заграждане. Силните вълни я подмятали и блъскали в прибрежните камани, а един от роговете ѝ бил вече смачкан. Необходимо било, за избягване на всякакъв нещастен случай, мината да се унищожи. Това обаче било опасно и рисковано. Въпреки опасността, безстрашния миньор Крючков, вземайки със себе си подривен патрон, се хвърлил в ледената вода и доближил до мината, към която прикрепил подривния патрон и запалил шнура. След това той пъргаво скочил на брега и залегнал на безопасното място. След кратко време се раздал силен взрив: Мина била унищожена и опасността за крайбрежниците отстранена.

ВЕЧНА СЛАВА НА ЗАГИНАЛИТЕ ЗА РОДИНАТА ГЕРОИ!

ла, ний обещаваме, че неотклонно ще следваме пътя на саможертвата, за устояване на народните ни интереси, за които вий умряхте.

Е. Ж.

Подводникът „Делфин“

Недавна, обслугата на съветския подводник „Делфин“, тържествено е отпразнувала три годишнината, откакто подводникът е получил званието гвардейски.

„Делфин“ е дин от първите руски подводници, който посрещал вестта за обявяването на войната, намирайки се в открито море, в разузнаване. Той се счита за първия боен кораб от руския флот в Балтийско море, който сменил учебните снаряди и торпеда с бойни. Също така след прекратяване на военните действия „Делфин“ последен се завърнал от бойния поход в 1945 год. в своето опорно средище.

През време на своята боева дейност, обслугата на „Делфин“ извършила редица подвизи и отбелязала множество успехи. Всякога, въпреки поставените минни заграждения от противника, „Делфин“ успявал да излезе в открито море, гдето нанесъл удар след удар върху неприятелското корабоплаване. Така, през есента на 1942 год., подводникът потопил 5 вражески кораба, между които и изребителя „Ягуар“. Поради тия успехи, през 1942 год. „Делфин“ получил званието гвардейски подводник.

ДРУГАРСКА ЖАЛЕЙКА

Чиновете от Миночистачния дивизион, с преизпълнени от мъка сърдца съобщават, че на 20 май 1946 г. в 15 часа, при изпълнение на отечествения си дълг, далеч от Родината и родния бряг, при прочистване минно поле, загинаха следните чинове:

санитарният подофицер
ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ БЕРОВ

24 годишен, роден в с. Голям Извор—Тетевенско

Кандидат-подофициера
НЕЙЧО ВАСИЛЕВ ЕНЕВ

23 годишен, роден в с. Смин—Балчишко и

отборника
ПЕТКО ПЕТРОВ ГЕТОВ

22 годишен, роден в с. Ракита—Луковитско

Скъпи бойни другари,

Вие ни напуснахте, когато вече войната срещу фашизма завърши с победа. Но, войната за българските миночистачи не е още завършила. Ние, съвместно с миночистачите на братския Съветски военно-морски флот, продължаваме да чистим от мини нашето Черно море.

Няма препятствия, няма опасност, която българския храбър моряк да не може да преодолее.

Вие обичахте безпределно своите родни брегове и своята свободна Родина и жертвахте своята младост като истински моряци—герои, презирайки смъртта.

Разделяйки се навеки с вас, ние ви обещаваме, че ще вървим безстрашно по вашия път: ще обичаме и пазим родното море и нашата Родина така, както вие я обичахте и умряхте за нея.

Поклон пред светлата ви памет и мир на праха ви, незабравими бойни другари!

Ние ще продължим вашето светло дело.

Варна, 21 май 1946 год.

От офицерите, подофицирите и моряците
от Миночистачния дивизион

**Най-висшата воинска добродетел е,
готовността, да се жертваме за
ОТЕЧЕСТВОТО**

Рискът беше наистина голям, но в този момент, в командира на нашия миночистач загвори българското сърдце. Моряците също изявиха желание да преведат кервана по-бързо.

Още същия ден, на 14.II. 1945 година, командирът на миночистача се яви при началник щаба на миночистачната бригада и доложи, че обслугата му желае на свой риск и отговорност да преведе двата шлепа до Нови Сад. Привечер в 1600 часа се получи разрешение от щаба на бригадата и още в 1700 часа миночистача „Христо Ботев“ замина от Бялград. Задачата, благодарение бдителността на моряците от миночистача и доброто познаване на пътя, бе изпълнена блестящо. Шлеповете бяха преведени до Нови Сад невредими, а нуждата за храна и муници в нашата армия—разрешена.

През февруарий всички възложени задачи бяха изпълнени също без произшествия. Извършено бе миночистене в района на гр. Смедерево—с. Илок.

Проведени бяха 4 кервана, проплавани в миночистене 743 клм. и взривани две магнитни мини.

Доказвайки на дело желанието си за работа, обслугата стана причина кораба да бъде въоръжен с лек, силен и сигурен миночистачен прибор—електро-магнитна бубина.

Като прибавим към отличната работа и този магнитен прибор, миночистачния кораб „Христо Ботев“ през март надмина очакваното. На 3 март до 1163 клм. бяха взривани две магнитни мини. Миночистача се движеше пред ферибота гр. Бялград—Панчево. С това той спаси живота на повече от 200 човека и много стоки не отидоха на дъното на реката.

От този ден бялградчани заговориха с уважение за нашите моряци.

Кораба беше посетен от полковник Иван Хрибар, началник на цялата транспортна

ДУНАВСКИЯ ФЛОТ В ОТЕЧЕСТВЕНАТА ВОЙНА

(Из действията на легендарния български дунавски миночистач „Хр. Ботев“).

(Продължение от брой 32).

служба при генералния щаб на югославянската армия. Той изказа задоволството си от помощта, която миночистача оказа на транспорта в Югославия и, че действията ни ще спомогнат за заякчаването на искрената дружба между българския и югославянския народи.

На кораба бяха назначени с заповед по Миночистачната бригада на обучение двама югославянски и един руски моряци. В разстояние на 15 дни, те усвоиха новия миночистачен прибор и напуснаха кораба доволни от придобитите знания и искрената дружба, която ги свърза с цялата обслуга.

През същия месец миночистача проплава в миночистене 2868 километра и проведе без жертви 4 кервана. По проплавано разстояние с миночистачен прибор, по добросъвестност и точност в работата си, „Хр. Ботев“ зае първо място в Миночистачната бригада.

За времето от 1.IV. до 22.V. 1945 год. миночистенето беше извършено в района на с. Молдова (1049)—гр. Гьони (1791) съвместно с миночистачите „Искър“, „Кирил Попов“, „Пастър“ и „Кронус“. Проплавани бяха 3118 клм. В района на Буда Пеща бяха прочистени две минни банки от по 5 минни. Като резултат от общите действия на означените миночистачи, на 22.V. с. г. района Молдова (1049 клм.)—Гьони (1791 клм.) бе открит за корабоплаването. След двумесечно миночистене, той бе окончателно проверен и прочистен, а на „Христо Ботев“ се даде следната заповед: — „Идете на миночистене съвместно с 5-й дивизион катерни миночистачи в района 1797 клм.—1807 клм. Целта на действието, проверка на указания район.“

По сигурни сведения от заповен немски щаб и очевидци пилоти, се знаеше, че тук, на

дъното на реката, лежах 58 германски магнитни мини. Забранено беше преминаването на какъвто и да е кораб в тази опасна зона.

Обстановката беше следната: нивото на водата средно около 45—5 метра; Скорост на течението 8.5 клм., а скорост на кораба срещу течението едвам 3.5 клм. Безопасната дълбочина за миночистача, при редовно размагнитване на всеки 25 дни, е 5 метра. Той обаче не беше размагнитван 60 дни, тъй като условията не позволяваха това.

Обслугата беше поставена пред сериозно изпитание. Гибелта на кораба бе почти сигурна. Само този, който пришествуваше в момента на самото място, може да си представи състоянието на цялата обслуга. Пред грозящата я опасност преди всичко стоеше дълбоко внедреното чувство за дълг и отговорност. Решението обаче беше взето: корабът ще изпълни възложената му задача! Само желаещите от моряците можеха да останат по местата си и вземат участие, а останалата част от тях да чакат на брега. Случи се обаче това, което би накарало всеки истински българин да се гордее, че е син на горд и смел народ, който и пред смъртта не се спира, щом се касае за доброто име на народа ни. Никой от моряците не пожела да напусне кораба. Всички останаха по местата си. Другарството, което беше свързало моряците и офицерите от осеммесечните опасности, и в най-трудния момент не излезна. Те искаха и този път да споделят еднаквата си участ, та дори тя да бъде и смъртта. Затрогващи са думите на един от моряците, които в отговор на зададения му въпрос от един руски офицер заявя: „Защо пак само Вие да умираете, на-

ли и ние сме моряци, дошли тук да допринесем нещо за благото на нашата Родина“.

Изпълнението на задачата започна на 22.V. с. г. в 2030 часа. С затаен дъх всички следяха бавно нижестите се километри. По лицата на моряците личеше напрежение и очакване. Миночистача премина сам два пъти над минното поле до 2245 часа.

На другия ден съвместенето се извърши съвместно с един дивизион малки руски катери. Подривани бяха 28 магнитни мини. На 3-я ден още 29 магнитни мини. Привечер, когато района можеше да се каже че е вече прочистен, на клм. 1806 „Христо Ботев“ се размина с малък руски катер от около 30 тона, който очертаваше пътя с вежи. Неизминал и 200 метра зад нашия миночистачен прибор, катера се взрива на 58-та магнитна мина. За миг и кораба и обслугата изчезнаха в грамадия воден стълб вода. След като и последното ехо от злокобния гръм отмина, на повърхността на водата се забелязва само малки дъсчици. Нито помен от скъпите наши другари с които ботевци бяха работили цели 5 месеци. Така и последната мина беше взривана, но взе осем свидни жертви и един катер.

Вечерта кораба заношува на 1819 клм. Всички се чувствуха горди, че са изпълнили достойно своя дълг. Бременето падна от гърдите, но неговото място бе заето от тъгата по загубените другари.

В 23 часа се получи заповед, кораба да замине на миночистене в района Гьони (1791 клм.)—Виена (1934 клм.). На 27.V. 1945 година миночистача да бъде в Виена.

Изпълнението на възложената задача започна сутринта,

и на 25 май корабът самостоятелно и пръв от бригадата пристигна в Братислава. Района 1867 клм.—Братислава (1869 клм.) се указа чист.

На 27.V. с. г. миночистача застана на вързала в Виена, единствен от цялата бригада и проверявайки този район работи 10 дни. И тук не се указаха мини, пътя бе открит за корабоплаването.

След като взема участие в парада на Дунавския червенознаменен флот на 5.VI. 1945 г., по устна заповед на командира на Миночистачната бригада, замина за Братислава от където пред керван от 25 шлепа и 12 кораби—влекачи стигна Буда-Пеща на 18.VI. с. г.

Поради належащата нужда от ремонт на машината, която осем месеца непрестанно работи, на 25 с. м. миночистача замина за Русе, гдето пристигна на 3.VII. 1945 г.

С тези си действия, за времето от 11.XI. 1944 год. до 3.VII. 1945 год. „Христо Ботев“ развя българското военно морско знаме от Русе до Виена и Корнейбург; представи достойно Дунавския флот и нашия моряк с смелите си действия и отлична подготовка, проплава общо 12,088 клм. от които 11,256 клм. в миночистене. Проведе без жертви 132 кервана и взрива в самостоятелни действия 8 магнитни мини, а в съвместни действия с 5-й дивизион катерни миночистачи и с миночистачите „Искър“, „Кирил Попов“ и „Пастър“—65 магнитни мини.

Заради тази огромна дейност и проявена храброст в великата Отечествена война, обслугата на миночистача бе награждена както следва:

Командира и механика снашия орден за храброст и съветския орден „Красная звезда“, а всички останали от обслугата с знака на нашия орден за храброст и съветския медал „Ушаков“.

Мичман „О“